

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztály

Tárgy

389.65

Hely

Szerző

Cím

A főváros üzemei.

Idő

"1914"

Forrás:

Magyar Kereskedők Lapja

Személy

Bp.

1914. II. 20.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A főváros üzemei.

Most, amidőn a városi üzemek számát egy ujjal, az aszfalt-gyárral akarják szaporítani, nem lesz érdektelen vizsgálat tárgyává tenni a már fennálló kommunális üzemek pénzügyi eredményeit. Erre nézve a napokban közzétett 1913. évi zárszámadások nyújtanak tájékoztatást.

Az itt felállított mérlegek szerint a tiszta nyereség a fuvartelepnél 104.802 K, az állatkertnél 20.900 K, a községi lóhus-üzemnél 49.057 K, a kenyérgyárnál 7770 K, a Tattersall és lóvásártelepnél 14.897 K, a hirdető-vállalatnál 150.429 K, az élelmiszerárusító üzemnél 16.322 K, a konyhakerti üzemnél 3401 K és a Széchenyi-gyógyfürdőnél 5279 K, az elektromos világításnál 5678 K és a gázgyárnál 825.833 K.

A főváros legfontosabb üzeme, a gázgyár, melynek jövedelmezősége évről-évre fokozódik. Ilyen körülmények között furcsának találjuk, hogy a város urai a jelenlegi magas gázárakat még mindig nem szállítják le. Hiszen a városításnak első-sorban ez volt a célja. Az elektromos világítási telep üzemi eredményéről most készült az első számadás. A kitétetett 5678 K nyereség természetesen nem áll arányban az eddig befektetett 5—6 millió K tőkével.

Ami a főváros tisztán kereskedelmi jellegű üzemeit illeti, ezeknek pénzügyi eredménye igazán siralmas. A kenyérgyár 7770 K, az élelmiszerárusító üzem 14.897 K és a konyhakerti üzem 3401 K tiszta nyeresége egészen minimális az investált

tőkéhez képest. Megjegyzendő azonban, hogy ez a kis nyereség is csak papíron van meg. Ha a mérleget alaposan vizsgáljuk, úgy azt látjuk, hogy ezeknél az üzemeknél jelentékeny ráfizetés történik. Ha most még tekintetbe vesszük, hogy ezek az üzemek csekély méretűek és hogy ennél fogva az árak alakulására befolyást nem gyakorolhatnak, úgy be kell látnunk, hogy azok létesítése egyáltalában felesleges volt.

A Széchenyi-gyógyfürdő 5279 K-ra rugó első félévi nyeresége az eddig befektetett 3,8 millió K tőkéhez képest nagyon csekély. Ha most még hozzávesszük, hogy az épülő Gellért-fürdőbe már eddig is 15 milliót investáltak, akkor a városi fürdők pénzügyi eredményeit a legnagyobb pesszimizmussal kell megítélnünk.

A fuvartelep, a lóhusüzem és az állatkert pénzügyi eredményei megfelelőek. Ezek az üzemek ezenfelül a köznek is hasznos szolgáltatásokat tesznek.

A hirdető-vállalat jó üzletnek bizonyult. Az eddig befektetett 305.000 K tőke mellett a múlt évi nyereség 150.429 K. Ezenkívül a vállalat a befektetett tőkére is törlesztett valamit. A pénzügyi eredmény tehát kielégítő. Csakhogy az érém másik oldala már nem ilyen fényes. Ugyanis a vállalat drágább, mint amikor az magánkézben volt és ezenkívül a funkciója se olyan jó, mint azelőtt. A fővárosi kereskedők sokat panaszkodnak az új rezsim lassú és késedelmes működése, de még inkább a kíméletlen bürokratikus eljárása miatt. Jó volna, itt egy kis rendet csinálni.

A gázgyárat és villamos művet ide nem számítva, a többi üzemekbe mintegy 25 millió K van investálva. Ez az óriási tőke a múlt évben mindössze 330.000 K tiszta hasznót hajtott. Az eredmény nem valami biztató, annál kevésbbé, minthogy a főváros több üzeme egyenesen a nehéz viszonyokkal küzdő kereskedőkkel konkurál, akiknek adófilléreiből a városi üzemet létesítik. A mostani városi politika a

minden áron való kommunalizálás jegyében áll. Az óriási adósságterheket a gyors tempóban keresztülvitt városítási politika idézte elő. Mi úgy látjuk, hogy a városítás forszírozása káros volt a főváros pénzügyeire és a közerdekeknek se vált előnyére.